

Rekenkamercommissie

Jaarverslag 2017

Februari 2018
Rekenkamercommissie Waalre
Drs. J.J.M. van den Heuvel, voorzitter
Drs. M.A. Koster RA, lid
J.M. van Berlo, lid

I N H O U D S O P G A V E .

1. Inleiding	4
2. Samenstelling rekenkamercommissie	4
3. Activiteiten rekenkamercommissie algemeen	4
4. Onderzoeken	5
5. Afhandeling aanbevelingen	5
6. Financiën	6

Jaarverslag Rekenkamercommissie Waalre 2016

1. Inleiding

Op grond van het bepaalde in artikel 3.7 van de Werkwijze Rekenkamercommissie biedt de rekenkamercommissie een Jaarverslag aan van haar activiteiten in het verslagjaar 2017.

2. Samenstelling rekenkamercommissie

De benoeming van de huidige rekenkamercommissie heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 15 september 2015 en bestaat sindsdien uit:

Drs. J.J.M van den Heuvel, voorzitter

Drs. M.A. Koster RA, lid

J.M. van Berlo, lid

In het verslagjaar hebben geen wijzigingen in de samenstelling van de commissie plaatsgevonden.

3. Activiteiten rekenkamercommissie.

Algemeen:

In 2017 heeft de rekenkamercommissie 12 keer vergaderd. Daarnaast hebben gesprekken plaatsgevonden met de griffier en de gemeentesecretaris. Doel van deze gesprekken is om als rekenkamercommissie op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen in de organisatie en bestuur. Met de keuze van onderzoeksonderwerpen kan daarmee, ook qua timing, rekening worden gehouden.

Onderzoeksonderwerpen:

In januari 2017 is bij de fracties van de gemeenteraad geïnventariseerd welke onderzoeksonderwerpen zij van belang vinden. Deze inventarisatie is inhoudelijk besproken in een raadsbijeenkomst op 17 januari 2017.

4. Onderzoeken.

In 2017 is de rekenkamercommissie actief geweest met een drietal onderzoeken:

a. Rapport "Een goed begin is het halve werk"

In dit onderzoek is nagegaan hoe grote projecten in Waalre zijn aangestuurd en welke aspecten van projectmatig werken daarbij zijn gehanteerd. Het eindrapport inclusief de reactie van het college van burgemeester en wethouders daarop, is in juni 2017 aan de raad aangeboden en vervolgens behandeld in de oordeelsvormende bijeenkomst van de raad van 26 september 2017 en de besluitvormende raadsvergadering van 3 oktober 2017.

De belangrijkste aanbevelingen uit dit rapport waren:

- Zorg als raad bij aanbevelingen van de rekenkamercommissie voor een duidelijke opdracht, zodat het eigenaarschap goed belegd is en laat u informeren over voortgang, resultaten en effecten;
- Maak als college planmatig en projectmatig werken nadrukkelijker onderdeel van de organisatieontwikkeling naar een innovatieve netwerkgemeente;

- Sluit daarbij aan bij de ontwikkeling van “belief” en “behaviour” binnen het project “het nieuwe samenwerken”;
- Stel als raad bij de voorbereiding van belangrijke plannen, processen en projecten vooraf kaders vast voor de
 - beoogde resultaten,
 - rollen en verantwoordelijkheden,
 - randvoorwaarden,
 - planning en fasering ,
 - risico’s, controle, evaluatie en verantwoording,
 - participatie, communicatie en informatie.
- Breng als college de raad goed in stelling om deze kaders te stellen door de voorgaande aanbeveling consequent toe te passen bij startnotities en/of bestuursopdrachten.

Mede op basis van door de fracties eerder aangedragen onderzoeksonderwerpen, heeft de rekenkamercommissie een Onderzoeksprogramma 2017-2018 opgesteld. Daarbij is gekozen voor een periode die loopt t/m de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. In dit Onderzoeksprogramma is voor deze periode gekozen voor de volgende onderzoeksonderwerpen:

b. Regionale samenwerking.

Dit onderzoek beoogt een inzicht te geven in hoe het beeld van de regionale samenwerking in de gemeente Waalre er uit ziet, waarom voor samenwerking is gekozen, welke resultaten worden beoogd en of die resultaten ook bereikt worden. Daaruit vloeit dan ook voort welke aandachtspunten voor de vormgeving van de toekomstige samenwerking uit dit onderzoek voortkomen.

Het onderzoek heeft in 2017 plaatsgevonden en is afgerond tot aan de wederhoorfase. (op 10 januari 2018 voor wederhoor aangeboden aan het college). Naar verwachting kan het eindrapport in maart 2018 ter behandeling aan de raad worden aangeboden.

c. Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Voor dit onderzoek werd gekozen omdat bij het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) sprake is van zeer grote investeringen en een groot afbreukrisico. Het lag in de bedoeling om in het onderzoek na te gaan of het uitvoeringstraject efficiënt en planmatig verloopt, of er sprake is van een helder uitvoeringstraject en of de risico’s voldoende zijn ingeschat en beheersbaar zijn.

Bij de nadere uitwerking is echter gebleken, dat de organisatie, op basis van een toezegging aan de raad, bezig is met de opzet van een volledig nieuw GRP. Om die reden heeft de rekenkamercommissie het op dit moment niet wenselijk geacht om dit onderzoek in te stellen en heeft daarom besloten dit onderzoek te schrappen. De raad is hierover op 20 augustus 2017 geïnformeerd.

d. Volksvertegenwoordigende en verbindende rol gemeenteraad.

In plaats van het onder c. bedoelde onderzoek heeft de rekenkamercommissie er voor gekozen om een onderzoek in te stellen naar de volksvertegenwoordigende en verbindende rol van de gemeenteraad. Doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken op welke wijze de raadsleden in het algemeen inhoud geven aan hun volksvertegenwoordigende en verbindende rol en na te gaan waar eventuele verbeteringen mogelijk en wenselijk zijn.

De RKC acht de timing van dit onderzoek opportuun omdat na de verkiezingen in maart 2018 een nieuwe raad aantreedt. Met de resultaten van en mogelijke leerpunten uit het onderzoek kan dan in de komende raadsperiode ervaring worden opgedaan.

Voor dit onderzoek is een Onderzoeksplan opgesteld, dat op 4 oktober 2017 ter kennisname aan de raad is aangeboden. De planning in dit Onderzoeksplan bleek niet haalbaar en is daarom bijgesteld. De raad is over deze aanpassing geïnformeerd.

Eind 2017 is met dit onderzoek een start gemaakt.

5. Afhandeling aanbevelingen.

In het Jaarverslag wordt door de rekenkamercommissie jaarlijks een overzicht opgenomen van de stand van zaken van afhandeling van eerdere aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Daarmee wordt aan de raad een controlemiddel aangeboden om te volgen, hoe het met de afhandeling van de uitgebrachte aanbevelingen staat.

Volledigheidshalve wordt er op gewezen, dat de rapportage over de stand van zaken van de afhandeling van aanbevelingen volledig de verantwoordelijkheid van het college is. De rekenkamercommissie heeft de juistheid van die verantwoording niet onderzocht.

In 2017 is één rapport uitgebracht en dat heeft in oktober 2017 tot besluitvorming in de raad geleid. Gelet op dat late tijdstip in het jaar en de verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis kan het college nog geen inhoudelijke stand van zaken Verstreken. De openstaande aanbevelingen in bijlage 1 opgenomen. Ten aanzien daarvan maakt de rekenkamercommissie de volgende kanttekeningen:

a. Rapport "En nu de transformatie centraal !"

De aanbevelingen in dit rapport heeft de raad zelf ter hand genomen en hij heeft daartoe een werkgroep ingesteld. Deze werkgroep heeft een initiatiefvoorstel ingediend, dat op 14 november 2017 door de raad is behandeld en vastgesteld. Kort samengevat houdt dit besluit een opdracht aan het college in om:

- 2x per jaar in een Turap inzicht te geven aan de raad in de kosten van het sociaal domein;
- Klanttevredenheidsonderzoeken te blijven uitvoeren en de resultaten over 4 jaar te vergelijken om de ontwikkelingen te kunnen zien;
- De uitkomsten van het 4-jaarlijks onderzoek naar de Kracht van Waalre te vergelijken;
- De waarde van preventieve zorg te versterken door de samenwerking tussen CMD, huisartsen, scholen en verenigingen te bevorderen;
- Door middel van een lange termijn meting te onderzoeken wat de relatie is tussen preventieve zorg en curatieve zorg en daar de P&C-cyclus op af te stemmen.

Door het tijdstip van vaststelling van dit initiatiefvoorstel zal de uitvoering vooral in 2018 gestalte kunnen krijgen.

Het college heeft van enkele aanbevelingen is aangegeven, dat er een eerste aanzet is gemaakt, maar dat er sprake is van een groeimodel (1.3 en 1.6). Bij enkele andere aanbevelingen sluit de reactie niet goed aan bij de intentie van de aanbevelingen (1.1 en 1.5). Enkele aanbevelingen hebben nog niet tot actie geleid (1.2 en 1.4) en soms is er sprake van een continu aandachtspunt (1.8). Om die redenen hebben wij vooralsnog alle aanbevelingen als niet-afgehandeld aangemerkt en zullen deze terugkomen bij de rapportage in het Jaarverslag over 2018.

b. Rapport "Een goed begin is het halve werk".

In een begeleidende brief is door het college aangegeven, dat door het late tijdstip in het jaar, waarop besluitvorming heeft plaatsgevonden, alsmede de verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis, nog niet aan een gestructureerde aanpak van de aanbevelingen is toegekomen. Dit is in de ogen van de rekenkamercommissie te billijken

6. Financiën.

Onderstaand treft u het financiële overzicht aan van de feitelijke uitgaven van de rekenkamercommissie over 2016:

Omschrijving	Raming	Werkelijk	Restant
Kosten rekenkamercommissie	22.500	21.828	672
TOTAAL	22.500	21.828	672

Daarmee zijn de werkelijke kosten van de rekenkamercommissie binnen de raming gebleven.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de
Rekenkamercommissie van 6 februari 2018

Drs. J.J.M. van den Heuvel,
Voorzitter

BIJLAGEN

Overzicht en stand van zaken aanbevelingen rekenkamercommissie.

Tabel 1: Doorwerking aanbevelingen rapport "En nu de transformatie centraal"

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
1.1	<p>Geef het college opdracht een proces te starten om te komen tot actualisering van de beleidskader(s) in het sociale domein.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - de hectiek van de invoering van de transitie is voorbij; - de transformatie is een complexe opgave met langere looptijd, waar de komende jaren op moet worden gestuurd; - inmiddels is op landelijk en lokaal niveau betere informatie en ook ervaringskennis beschikbaar; - door een sanering in de vele, veelsoortige beleidsnota's kan een meer samenhangende beleidskader voor het sociaal domein ontstaan, waarin ook het onderdeel participatie een plaats krijgt; het overzicht en de sturing in het sociaal domein zijn daarmee gediend; 	Raad	De raad heeft een werkgroep gehad met als resultaat een vastgesteld initiatiefvoorstel. In dit voorstel wordt geconcludeerd dat de Visie Persoonlijk & dichtbij nog steeds gedragen wordt door de Raad
1.2	<p>Leg bij dit nieuwe beleidskader ook de alternatieve mogelijkheden of scenario's voor, waardoor het inhoudelijk debat in de raad wordt gestimuleerd.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - In het sociaal domein dienen zich veel keuzemogelijkheden aan; - Het vertalen van verschillende keuzemogelijkheden in scenario's bevordert het politieke debat over het sociaal domein. 	College/ organisatie	Het beleidskader is niet vernieuwd; zie aanbeveling 1.
1.3	<p>Maak het voor de raad beter mogelijk te gaan sturen op de hoofdlijnen door doelen en bijbehorende effectindicatoren te formuleren.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van een stip op de horizon ofwel de gewenste situatie in het sociaal domein kunnen doelen met bijbehorende effectindicatoren worden benoemd; - Daarbij moet ook de huidige situatie (de nulmeting) in beeld komen; - Voor de effectindicatoren kan gebruik worden gemaakt van beschikbare informatie, naast periodiek aanvullend onderzoek 	College/ organisatie	Met de raads werkgroep is een overzicht gemaakt wat 2 keer per jaar bij de turap wordt gevoegd om de raad te informeren met indicatoren. Dit is een groeimodel.

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
1.4	<p>Maak heldere afspraken met elkaar hoe op basis van een geactualiseerde visie op de transformatie de rolverdelingen en de fasering van de uitvoering wordt gezien.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De transformatieopgave bestrijkt vele jaren, is complex van aard en kent een betrokkenheid van veel spelers als inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven; - Het helder maken wie welke rol te spelen heeft en welke verwachtingen naar elkaar toe bestaan helpt om deze complexe opgave succesvol ten uitvoering te brengen; - Door bewust gebruik te maken van de fasering in de transformatieopgave wordt helder wanneer wat aan de orde moet komen in de raad en in de uitvoering. 	Raad/ College	De visie is niet vernieuwd
1.5	<p>Geef de nieuwe doelstellingen voor het sociale domein ook een plaats in de programmabegroting, zodat de afstemming tussen het beleid in het sociaal domein en de P&C cyclus wordt verstevigd.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het voornemen bestaat om de programmabegroting en het jaarverslag te verbeteren, ondermeer door de opname van effect- en prestatie-indicatoren. - Het ligt voor de hand in deze werk met werk te maken door de geactualiseerde doelen en indicatoren in de beleidsdocumenten voor het sociaal domein en in de P&C cyclus te gebruiken. - Het overzicht en de samenhang worden daarmee versterkt, wat de sturing overzichtelijker en makkelijker maakt. 	Raad/ College	Na de transitie wordt nu ingezet op de transformatie. Jeugdpreventie is een speerpunt. De raad heeft € 250.000 beschikbaar gesteld om in te zetten voor preventie.
1.6	<p>Richt de informatievoorziening aan de raad sterker op de beleidsdoelstellingen en de afspraken over de fasering van de uitvoering.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment heeft de periodieke informatievoorziening over het sociaal domein qua inhoud een sterk ad-hoc karakter en is weinig gekoppeld aan de beleidsdoelen; - Een overzicht van wanneer, welke informatie aan de raad wordt aangereikt kan hierbij helpen. 	College/ organisatie	De Raad heeft bij het initiatief voorstel van de werkgroep een overzicht met gegevens vastgesteld. Dit overzicht is een groeimodel en wordt uitgebreid.
1.7	Kom op basis van de meer passende	Raad	Door de periodieke informatieverstrekking

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
	<p>informatie vanuit het college en ambtelijke organisatie ook tot daadwerkelijke beleidssturing.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De verstrekte informatie over het sociaal domein is tot nu toe door de raad vooral voor kennisgeving aangenomen; - Met de verbeterde beleidsinformatie (zie ook 6.2.6) kan de raad zijn rol ook actief pakken om daadwerkelijk bij te sturen, als daar aanleiding voor is. 		aan de raad is het mogelijk om beleidssturing meer vorm te geven. Dit is een lastig proces wat ook blijkt uit het initiatiefvoorstel van de raads werkgroep.
1.8	<p>Geef de coproducenten in het sociaal domein een stevige rol bij de actualisering van het beleid alsook bij de periodieke informatievoorziening.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - de opgaven in het sociale domein vormen een opgave, waarbij veel spelers zijn betrokken en waaraan in coproductie wordt gewerkt. - Door bij de beleidsvoorbereiding, maar ook bij de informatie aan de raad deze spelers een herkenbare plaats te geven wordt de gemeenschappelijkheid van de opgave onderstreept en krijgt overheidsparticipatie daadwerkelijk vorm. 	College/ organisatie	Het netwerk van de gemeente is erg groot. Bij actualisering van beleid worden alle partners er bij betrokken.

Tabel 2: Doorwerking aanbevelingen rapport “Een goed begin is het halve werk”

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
2.1	<p>Zorg bij het overnemen van aanbevelingen uit rapporten van de rekenkamercommissie voor een duidelijke opdracht aan uzelf, het college/de ambtelijke organisatie en andere organisaties, zodat het eigenaarschap goed belegd is en laat u informeren over de voortgang, de resultaten en de bereikte effecten.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <p>Het is van belang om goed vast te leggen, wie het eigenaarschap heeft van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Daarnaast moet de raad de voortgang van de afhandeling daarvan kunnen volgen. Deze rapportage bij het Jaarverslag van de Rekenkamercommissie kan daarbij een hulpmiddel zijn.</p>	Raad	
2.2	<p>Maak planmatig en projectmatig werken nadrukkelijker onderdeel van de ontwikkeling van de organisatie naar een innovatieve netwerkgemeente, als hulpmiddel en impuls om resultaatgerichtheid te borgen.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p>	College	

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
	<p><i>Waalre heeft als visie vastgelegd te ontwikkelen naar een innovatieve netwerkgemeente. Het wordt belangrijk geacht dat planmatig en projectmatig werken naadloos past binnen die ontwikkelingen</i></p>		
2.3	<p>Sluit met de implementatie van planmatig en projectmatig werken aan bij de ontwikkeling van 'belief' en 'behaviour' binnen het project 'het nieuwe samenwerken'.</p> <p><i>Overwegingen: Deze aanbeveling spreekt voor zich</i></p>	College	
2.4	<p>Stel bij de voorbereiding van besluiten over belangrijke plannen, processen en projecten vooraf kaders vast voor de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ beoogde resultaten; ▪ rollen en verantwoordelijkheden; ▪ randvoorwaarden; ▪ planning en fasering; ▪ risico's, controle, evaluatie en verantwoording; ▪ participatie, communicatie en informatie. <p><i>Overwegingen: Bij belangrijke projecten is het zeer wenselijk dat de raad in een vroegtijdig stadium betrokken wordt en de kaders kan aangeven, waarbinnen de uitwerking kan plaatsvinden.</i></p>	Raad	
2.5	<p>Breng de raad goed in stelling om kaders te stellen voor belangrijke plannen, processen en projecten door de onderdelen van aanbeveling 4 consequent toe te passen en te verwerken in startnotities of bestuursopdrachten.</p> <p><i>Overwegingen: Zie de overwegingen bij 2.4</i></p>	College	